

విజ్ఞాన చంద్రిక:

5

మరికల

66

ఉరలు

శ్రీవాత్సవ

CF

శ్రీ వేమన గ్రంథాలయము

ప్రచురితం 1988

రిజిష్టర్డ్ 1936

తే ల ప్రో లు, (కృష్ణాజిల్లా)

గ్రంథ నామము తే ల ప్రో లు

గ్రంథము సంఖ్య 2636

రెటరు కే

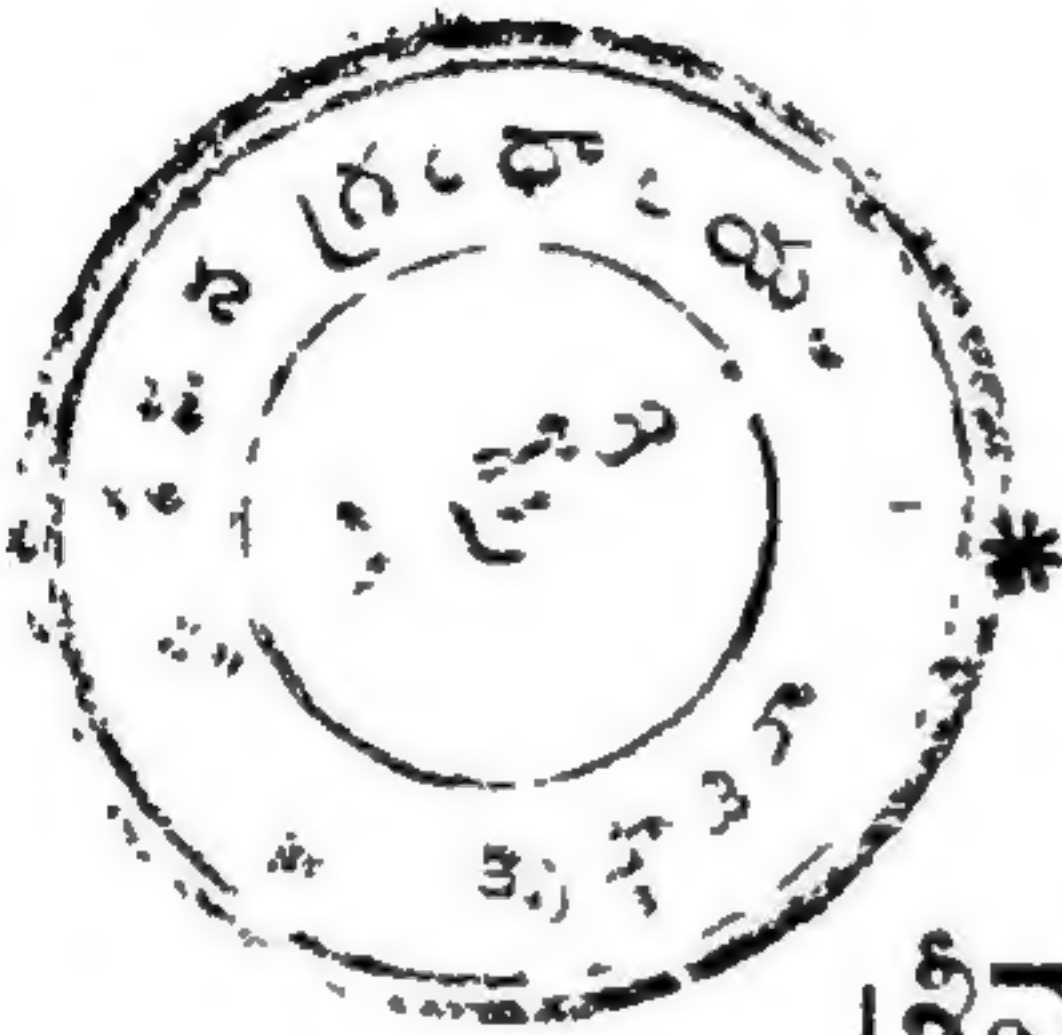
విభజన సంఖ్య 66

గ్రంథ దాత గ్రంథాలయము

గ్రామము

ఉం లు

(ఉన్నవీ, కన్నవీ)

గ్రంథాలయము

Pravara Press
Telangana
Hyderabad

*

కవి తా ప్ప వి కే షన్స్
విజయవాడ.2

కవితా ప్రచురణ:
ప్రథమముద్రణ:
మార్చి 1962

వెల రు. 0-75

ముద్రణ:
“వెంకటరత్నా”
విజయవాడ-2.

ఊలు

అక్కయ్య ఆ వేళ మధ్యాహ్నము ఒక సంచిలో ఊలు పిడి పెట్టుకొని రెండు చేతులతో రెండు పాడుగు సూదులు పెట్టుకుని అల్లుతున్నది. పెద్దపాప వచ్చింది.

“అదేమిటి అక్కయ్యా ! అల్లుతున్నావు” అని అడిగింది.

“అది చిన్న ఊలు చొక్కా” అని అక్కయ్య చెప్పింది.

“ఎవరికి?” అని పెద్దపాప అడిగింది. అక్కయ్య సిగ్గుతో నవ్వుతూ తల వాల్చుకుంది.

“అవును, నాకు తెలుసు, కడుపులో నున్న పాపా యికి” అని పెద్దపాప నవ్వింది. “ఇది అయినతరువాత నా కొక స్వెట్టరు వేసి పెట్టవూ అక్కయ్యా” అని పెద్దపాప అడిగింది. “స్వెట్టరు ఊరికే వస్తుందా ! ఊలు ఎంత ప్రియమో తెలుసా ! అయినా నీకు స్వెట్టరు ఎందుకు ?” అని అక్కయ్య అడిగింది. చలికి వేసుకో దానికి” అని పెద్దపాప బదులు చెప్పింది.

“మన దేశంలో ఊలు బట్టలు వేసుకోవలసినంత చలి ఉండదు. అది శీతల ప్రదేశాలలో అయితే అవసరం. కాశ్మీర్ లో చలికి, ఇలాంటి ఊలు బట్టలు లేకపోతే ఆగలేరు అలాగే ఇంగ్లాండు, అమెరికా, రష్యా, యూరపు దేశాలయిన జర్మనీ, ఫ్రాంసు, స్వీడన్, నార్వే, మొదలయిన దేశాలలో సంవత్సరానికి తొమ్మిది మాసాలు చలి. చలికాలంలో మంచుకూడ పడుతుంది. అందుచేత చలి ఆపడానికి స్వెట్టర్స్ కోటులూ, ఓవరూకోటులూ వేసుకొంటారు. ఇది చాలక, ప్రతి యింటిలోనూ బాగ్గులతో అగిడిమంటలు వేసుకొని చలి కాగుతూ ఉంటారు. మన భారతదేశంలోకూడ ఢిల్లీ, కాశీ, అలహాబాదు, లక్నో, నాగపూరు, ఇలాంటిచోట్ల చలి యెక్కువే. అక్కడ పేదసాద అనేది లేకుండా అందరూ ఊలుబట్టలు వేసుకొంటారు. ఇవి వంటికి వెచ్చదనం యివ్వడమేకాక అందముగా ఉంటాయి. అందానికే మన మిక్కడ వేసుకొంటాం”

“చలివేయకుండా ఒంటికి బట్టలు తొడుగుకొంటే మరి చేతులూ, కాళ్ళ మాటో!” అని పెద్దపాప అడిగింది.

“ఊలుతో అన్ని అవయవాలు కప్పకోవడానికి తగిన దుస్తులు వేసుకోవచ్చు. వంటికి బనీను, పైన స్వెట్టరు,

అపైనకోటు, అంతకుపైన ఓవరుకోటు, కాలికి మేజోళ్ళు, జోళ్ళు, క్రిందిభాగానికి పంట్లాములు లేక పైజామాలు, తలకు టోపీ, చేతులకి “గ్లోవ్స్” ఇవన్నీ ఊలు బట్టలతో కుట్టించుకోవచ్చు. ఊలుతో అల్లుకోవచ్చు. శిరస్సునుండి పాదాలువరకు ఒక తొడుగు తొడిగినట్లు అన్ని దుస్తులూ ఊలుతో చేసినవే వేసుకోవచ్చు. ఈ దుస్తులన్నీ చలిశాధనుండి కవచములాగ కాపాడుతాయి.”

“అక్కయ్యా! ఈ ఊలు ఎలాగ వస్తుంది? దీనిలో వేడి ఎలాగ వస్తుంది.” అని పెద్దపాప అడిగింది.

“పూర్వకాలంనుండి అడవులలో, కొండలలో ఉండే జనంకూడ జంతువుల చర్మములు, జంతువుల బొచ్చుతో ఒళ్ళు కప్పకొని చలినుండి కాపాడుకొనేనారు. రాను రాను జంతువుల బొచ్చుతో దుస్తులు నేయించుకోవడం నేర్చుకొన్నారు. అవే ఉన్నిబట్టలు: ఊలుబట్టలు. ఇవి చాల ఖరీదు అయినవి.” అని అక్కయ్య చెప్పింది.

“ఈ ఊలు, జంతువుల శరీరములో ఉండే బొచ్చు లోంచి తీస్తారన్నమాట” పెద్దపాప అడిగింది.

“మరే, జంతువులంటే అన్ని జంతువులూ కాదు. దీనిలో గొట్టెలు ఉన్ని తీయడానికి పనికివస్తాయి. గొట్టెలలో అనేకరకాలు. వాని బొచ్చు చాల హెచ్చుగా వచ్చే

టట్టు గొట్టెల కాపరులు పెంచుతారు. అవి బాగా ఆరు అంగుళాల పొడవు వచ్చేవరకు ఉంచి, ఆ బొచ్చు బాగ్ర తగా కత్తిరిస్తారు. దీనిని తిరిగి శుభ్రంచేసి లెలుపుచేస్తారు. కొన్నిచోట్ల రంగులు కూడ వేస్తారు. ప్రత్తి ఏకినట్లే, గొట్టె బొచ్చు కూడ ఏకినతరువాత, సన్నని దారముగా వదుకు తారు. ఇదే ఊలు. ఈ ఊలుతో బట్టలు, తివాచీలు, గొంగళ్ళు, శాలువాలు, ఇటువంటి వేన్నో నేస్తారు. ఇదంతా చేతితో జరిగేపని.”

“చేతితో కాక మరలతో కూడ చేస్తారా అక్కయ్యా” అని పాప అడిగింది.

“మరలతో చాల పనులు చేస్తున్నారు ఈ కాలంలో. గొర్రెబొచ్చు పదును చేయడం, ఏకడం, సన్నని దారం తీయడం ఇదంతా యంత్రాలతో నేజరుగుతుంది. నేత, రంగులు వేయడం, వేసిన బట్టలకు మెరుగులు పెట్టి నునుపుగా చేయడం, ఇవన్నీ ఈ కాలంలో యంత్రాలే చేస్తున్నాయి. వీటితో తయారుచేసిన ఊలుబట్టలు అందంగానూ ఉంటాయి. చాలా కాలం వరకు మంనుతాయి.”

“ఈ ఊలుబట్టలు వేసుకొంటే వంటికి గుచ్చు కొన్నట్టు ఉంటుంది కాదూ అక్కయ్యా”

“అవును; నాటరకం చేతితో అల్లిన గొంగళ్ళు,

దుప్పట్లూ గ్రుచ్చుకొంటూనే ఉంటాయి. అయితే అవి పెద్ద పెద్ద ఫ్యాక్టరీలలో పెట్టి మెషీన్లతో నునుపుగా చేయగానే ఎంతో బాగాతయారవుతాయి. అలాగ చేసినవే ప్లానెల్, సెర్జి, ట్రీడు మొదలయిన పేరులతో వస్తాయి.”

“ఇది చాలా ఖరీదు కాదూ అక్కయ్యా”

“ఆవును, గజం నలభై, యాభై రూపాయలవరకు వుంటాయి వాటి నాణ్యాన్ని బట్టి. మనకి అవసరమున్నా లేకపోయినా, ఊలు సూట్లు వేసుకోవడం మగవారికి గొప్ప. మీ బావగారికి, నాన్న రెండువందలు రూపాయలు పెట్టి సెర్జి సూట్ కుట్టించారు”

“అదేనా! బావ, అప్పు డప్పుడు వేసుకొంటాడు నీలిరంగుమీద చారలు.

“అదే. ఇలాంటివి చలి దేశాలలో చాల ఉపయోగపడుతుంది. మొన్న డిశెంబరులో మీ బావ పరీక్షకోసం ఢిల్లీ వెళ్ళి నప్పుడు ఎంతో ఉపయోగించిందట.

“అయితే అక్కయ్యా! ఈ ఊలుగురించి పుట్టు పూర్వోత్తరాలన్నీ చెప్పాలి” అని పాప అడిగింది.

అక్కయ్య చెప్పడం మొదలుపెట్టింది.

“ఊలుచిరకాలంనుండి ప్రపంచంలో వాడుతున్నారు. చిరకాలంనుండి గొర్రెలను పెంచుతున్నారు. గోవుల కాపరి

అని మన కృష్ణుడికి ఎలా పేరు వచ్చిందో, గొర్రెల కాపరి అని జీససు క్రీస్తుకి పేరు బైబిలులోనే గొర్రెల మేపడం గురించి యున్నది. క్రీస్తునుంచి గొల్లవాడు: గుడ్ షెప్ హేర్లు అనేపేరు పడ్డాడు. ఈ గొర్రెలు బాగా పెరగడానికి చలి ప్రదేశాలు పనికివస్తాయి. చలి హెచ్చుగా ఉండి వానలు పడనిచోట ఇవి బాగా పెరుగుతాయి. అందుచేత ప్రపంచ ములో యూరపు, ఆస్ట్రేలియా, దక్షిణ ఆఫ్రికా ఖండా లలోనూ, ఆసియా ఆమెరికా ఖండాలలోను, చలి ప్రదేశాలలోనూ గొర్రెలు బాగా పెరుగుతాయి. మంచి ఊలు ఇవ్వ గలుగుతాయి. వేడి ప్రదేశాలలో ఉండే గొర్రెలకు హెచ్చు ఉన్నిరాదు. హెచ్చువానలు పడినా కూడా ఉన్ని యిచ్చే గొర్రెలకు అనువుగా ఉండదు. మేకల లాగే గొర్రెలుకూడ కొండలు ఎక్కగలవు. ఆవుల లాగ, మేకలలాగ మేతమేసి నీరికగా కూర్చుండి నెమరువేస్తాయి. అయితే ఆవులు తినలేని చిరుగడ్డి, దొంకలుమీద చిగుళ్ళూ గొర్రెలు సులువుగా తినగలవు. గొర్రెలకు మంచి పంట చేలు, మైదానముల అక్కరలేదు. పంటకు పనికిరాని బీడులూ, కొండలూ, దొంకలూ చాలు. చిన్నగడ్డి మొలిచిన గట్టి ప్రదేశాలలోనూ, మిట్ట నేలల్లోనూ, కొండలలోనూ, గొర్రెలు సులువుగా జీవించగలవు. వాటికి వాన, నీరు, చేలు అక్కరలేదు. కొన్ని గొర్రెలకు కొమ్ము

లుంటాయి. అవి వంకరలు తిరిగి చాల అందముగా ఉంటాయి. వాటిని గొర్రె పోతుళ్ళు అంటారు. ఇది ఒక దానితో ఒకటి ఢీ కొని ఈ కొమ్ములతో పోట్లాడుతాయి. సోపేళ్ళ పందెములు పెట్టి పోటీలు ఆడటం మనదేశంలో కొన్నిచోట్ల ఉన్నది. ఆ పోటీలు పోట్లాటలో నేర్పు సంపాదించడానికి ఒకకట్టకు బలమైన దిమ్మపెట్టి, దానిని పోతులు తన తలతో ఢీ కొనే పిట్ట అభ్యాసము చేయిస్తారు. ఇది చాల భీకరమైన, క్రూరమైన ఆట. అయినప్పటికీ పూర్వ కాలం ఇది యెంతో వినోదం కలిగించేది. గొర్రెలలో చాల శ్రేష్టమైనవి మంచిఉన్ని కలిగిఉంటుంది. పాడుగుగా దళసరిగా పెరిగి ఉంగరాలు తిరిగిన వెంట్రుకలుంటే అది మంచిరకం గొర్రె అన్నమాట. ఇటువంటి బొచ్చునే ఉన్ని లేక ఊలు అంటున్నాము. సాధారణంగా గొర్రెలకు తెల్ల బొచ్చు ఉంటుంది. కొన్నింటికి తెల్ల ఉన్ని ఉండి నల్ల ముఖాలు ఉంటాయి - మరికొన్నిటికి తెల్లముఖాలు ఉండి నల్లఊలు ఉంటుంది. చాలచోట్ల గొర్రెల కాషరి ముందు గొర్రెలను తోలితాను వెనుక అనుసరిస్తాడు. మనదేశంలో అలాగకాదు. గొల్లకు ముందు దారి చూసి వెనుక గొర్రెలనుతీసుకుని వెళ్తాడు. అందుకే గొర్రెదాటు అని సామెత వచ్చింది. అంటే ఒకడు దారి చూపిస్తే, ముందువెనుక చూడకుండా గ్రుడ్డిగా అనుస

రించేదానికి గొర్రె దాటు అంటారు. రాత్రివేళ గొర్రె
 లను అన్నంటినీ ఒక దొడ్డిలో పెడ్తారు. తెల్లవారగానే
 ఒక పిల్లన గ్రోవితో వూది గొల్లడు గొర్రెలను పిలుస్తాడు.
 అవి మందగా వస్తాయి. తానుముందు దారీ చూపిస్తాడు.
 అవి వెంటపడతాయి. ఇలాగ కొండల మీదికో, మెట్టల
 మీదికో శోలుకొనిపోయి పగలంతా మేపి, సాయంకాలం
 ప్రొద్దు క్రుంకగానే దొడ్డికి తీసుకుని వస్తాడు. ఈ దొడ్డికి
 పెద్ద ఎత్తయిన గోడలు వుంటాయి. దొంగలు, అడవి
 జంతువులూ లోపలికి రాకుండా కాపలా. చిన్న ద్వారం
 దగ్గర కాపరినిలుచుండి లోపలికిపోయే గొర్రెలను ఒక్క
 తొక్కిటి లెక్కపెడ్తాడు. వాటిలో దేనికయినా దెబ్బతగిలితే
 మందువేసి, ఆగాయాలు మాన్పుతాడు. పులులు, తోడేళ్లు
 యిటువంటి అడవిజంతువులు రాకుండా ఎదురుగా పెద్దమంట
 చేస్తాడు. ఆమంటలు చూచి అడవి జంతువులు లోపలికిరావు.
 ఇటువంటి దొడ్డులు, కొట్టములు అడవులలోకాని కొండలో
 కాని విశాల ప్రదేశాలలో ఈ గొల్లవాళ్లు పెట్టుకుంటారు.
 గొర్రెలగురించి యింత శ్రద్ధ తీసుకొంటేకాని అవి పెరగవు.
 మనదేశంలో ఆవులు, గేదెలూ ఎలాగో చలి ప్రదేశాలలో
 గొర్రెల మందలు అలాగ. ఒకొక్క గొల్లవాడు వందల
 కొలది గొర్రులను మేపుతూ ఉంటాడు. యివి సమయానికి
 చక్కని ఉన్నియిచ్చి దానివల్ల తగినరాబడి యిస్తుందనే

ఉద్దేశంతోనే యింత శ్రద్ధతో గొల్లవాళ్లు గొర్రెల నుండలను మేపుతారు.

“అది సరే! ఈ గొర్రెలనుండి ఊలు ఎలాగ తయారు అవుతుందో అది చెప్పు,” అని పెద్దపాప అడిగింది.

“ముందు చెప్పినట్లు, అడవులలోను కొండలలోనూ నివసించే ఆదిమ జాతులు మొదట్లో బొచ్చుగల జంతువుల చర్మాలు కప్పకొనిచలి నుండి కాపాడుకొనేవారు ఇం గ్గాండులోను మన దేశంలోనూ మొగట మేకతోలు, గొర్రెతోలు ఎలుగుబంటితోలు కప్పకునేవారు. కొందరు ఒంటచర్మాలుకూడ కప్పకునేవారు. గొర్రెబొచ్చు చాల దిట్టంగా ఉంటుంది. అందుచేత కొన్నిచోట్ల, గొర్రెబొచ్చు పూర్తిగా కప్పకొనేవారు. చలియెక్కువగా ఉండే మంచుకొండలలో యిలాగ జరిగేది. యిప్పటికీ హిమాలయల పర్వతాలలో గొర్రె చర్మాలనే కప్ప కొంటారు. వాటితో కోట్లులాంటివి కుట్టుకొంటారు. తర్వాత కొంతకాలానికి ఈ గొర్రెలబొచ్చు సంవత్సరానికి ఒకసారి కత్తిరించ వచ్చునని కనిపెట్టారు. కత్తులతోగాని, కత్తెలతోకాని ఈ బొచ్చు కత్తిరించేవారు. గొర్రెలను బోడి చేయడం అన్నమాట. యిలాగ కత్తిరించిన బొచ్చు గొల్లడు యింటికి తీసుకొనిపోయి యిచ్చేవాడు. అది

ధూళితోదున్నుతో చేరి ఉంటుంది. కనుక ఆతని భార్య
 నదిలో దీనిని బాగా కడిగి, శుభ్రంచేసి ఎండలో ఆర
 బెట్టేది. యిది ఆరిపోయినతరువాత యింటిలో ముస
 లమ్మలు, పనుచమ్మలు, పిల్లా జెల్లా అంతా ఈ ఉన్నితో
 రకరకాల ఏకులు చేసేవారు. ముందు, ఈ ఊలు వెంట్రు
 కలు తిన్నగావచ్చేట్టు ఏకి ఏకులులాగచేసేవారు. ఇది
 పిల్లలు చేసేషని. ఇలాంటిఉన్ని ఏకులతో తల్లి రాట్నములు
 త్రిప్పిపొడుగుగాదారంతీసివడుకుతూఉండేది. దీనినిరాట్నము
 లేక చరఖా అంటారు. ఇది మన దేశంలో నూలు
 దారాలు దూదిదారాలు చేయడానికి చిరకాలం
 నుండి ఉపయోగిస్తున్నారు. ఈ దారం తీసేదానికి
 కదురు అని పేరు. కదురు ఆడితే కరువుఉండదు.
 అనేసామెత వచ్చింది. ఇలాంటి కదురులలో కావలసినంత
 ఊలుదారం తీసినతరువాత అది తిరిగి కడుగుతారు. అలాగ
 చేయడంవల్ల దానిలో జిడ్డు జిగురు పోతుంది. దానితరు
 వాత అందమైన రంగులు చెట్లనుండి చేమలనుండితీసి
 దానితో ఊలుదారానికి కావలసిన రంగులు వేసుకొనే
 వారు ఈ దారంతో మగ్గంమీద సరిచేసుకొని కావలసిన
 బట్టలు నేసుకోవచ్చు ఊలు బట్టలు నేసేమగ్గంకూడ
 నూలుబట్టలునేసే మగ్గంలాగే ఉంటుంది. పూర్వకాలంలో
 ఈ మగ్గాలు కట్టతోచేసేవారు. ఈ మగ్గంలో—ఊలు

దారాలు నిలువుగా వచ్చేటట్లు ఒక కొయ్యచుట్టూ అమర్చి ఉంచేవారు. దీనినే సరిచేయడం అంటారు. లేక పడుగుచేయడం అంటారు. ఈ పడుగు ఒక కొయ్యకు చుట్టి ఉంటుంది. అది నేసేకొద్దీ త్రిప్పకోవచ్చు. నేసినబట్టను చాపచుట్టినట్లు ఈ కట్టచుట్టివేస్తుంది. మరొకదారం కండ్లకు చుట్టారు. ఈ కండ్లు ఆసులో వేసి ఒక్కొక్కదారం విడిచి మరొకదారంతో ఆదారం వచ్చేటట్లు వేట్టారు. ఇదే పేక. ఇది అటూ ఇటూ త్రిప్పతూ ఉంటే ఆసులో కండ్ల అటూ ఇటూ వస్తుంది. ఇదే నేతనూలు బట్టలు నేసినా, పట్టుబట్టలు నేసినా ఊలుబట్టలు నేసినా ఇలాగే నేస్తారు. ఈ ఊలుబట్టలు నేయడం పూర్తి అయినతరువాత నదిలోకి తీసుకు వెళ్ళి నీళ్ళలో గుంజుతారు. తర్వాత కాళ్ళతో త్రొక్కుతారు. అలాగ చేయడంవల్ల ఈ దారాలు ఉబ్బుతాయి. ఒకదాగానికి మరొకటి చేరువగా వచ్చేటట్లు కలిసి పోతాయి ఈ గుడ్డ ఎండలో పెట్టి ఆరవేస్తారు. ఇలాగ తయారైన గొంగళివంటి గుడ్డతో బట్టలు కట్టి కుటుంబానికి కావలసిన కోటులూ, శాలువాలూ, గొల్లలూ, రైతులూ చేసుకునేవారు.

నూలువడకడం, నూలుతో బట్టలు నేయడం వేల కొద్దీ సంవత్సరాలనుండే సంప్రదాయసిద్ధంగా వస్తున్నది. లోకంలో ఈ మగ్గాలు ఎన్నో రకాలుగా ఉన్నవి.

ఒక్కొక్కదేశంలోనే ఎన్నోరకాలు. మన భారతదేశంలో చేనేతమగ్గాలు ఎన్నోరకరకాలుగావున్నవి. ఆంధ్రదేశంలోనే ఆయా జిల్లాలలో ఆయారకాలుగా ఉన్నవి. గొంగళు, కంబళు నేసేమగ్గాలు సులువుగాఉంటాయి. పెరియ దేశంలో చాపలు, తివాచీలు వంటివి యిలాగేనేస్తారు. వారిని బట్టి మనకాశ్మీరుదేశంలో అందమైన తివాచీలు నేసే పరిశ్రమవచ్చినది. కాశ్మీరులో నేసే రత్నకంబళులోక ప్రసిద్ధమైనది. వీనిని చూచి మీర్జాపూరువద్దకూడ అందమైన కంబళు నేస్తున్నారు. ఆంధ్రదేశంలోకూడ అందమైన రత్నకంబళు ఏలూరులోనూ, వరంగల్లులోనూ తయారవుచున్నవి. ఏలూరులో తయారైన తివాచీలు, అమెరికాయూరపు ఖండాలకుకూడ ఎగుమతి అగుచున్నవి. మన ఇంట్లో రంగురంగుల రత్నకంబళి ఉన్నదే అది ఏలూరులో తయారయిందే.

“అక్కా! ఈ రత్నకంబళి ఎలాగ తయారుచేస్తారు? దీనికి ఏమిపనిముట్లు కావాలి?” అని పాపతెలుసుకోవాలనే కోరికతో అడిగింది.

“ఈ రత్నకంబళులేక తివాచీలు ఇంతఅందంగా తయారవడానికి ఎంతో శ్రమపడాలి. ఈ శ్రమ, ఈ కంబళు నేసేవారికుటుంబాలలో స్త్రీలూ, పురుషులూ అందరూ పడతారు. దీనికికూడా మంచి నాణ్యమైన గొత్తె

బొచ్చును తెచ్చి దానిని కడిగి, మన్నా మశానమూ, దుమ్మూ, ధూళీ లేకుండా శుభ్రంచేస్తారు. ఇలాగ శుభ్రం చేసినది ఎండలో ఆరబెట్టి దానిని దారాలుగా వడకుతారు. ఈ వడకడం ఎక్కువగా స్త్రీలే చేస్తారు. వడకేముందు, ఈ దారాలకు పనికిపచ్చే మంచి ఉన్నికి తమకు కావలసిన రంగులు వేసుకొంటారు. ఈ రంగు దారాలు వేరువేరుగా వడకి, కండెలకు, ఆసులకు చుట్టి సిద్ధంగా ఉంచుకొంటారు. దాని తరువాత తివాచీ నమూనా అందముగా ఎవరైనా చేసియిస్తారు. ఇది చేయడం అందరికీ చేతకాదు. కళలో ఆరితేరి అందాలు తెలిసినవారికే చేతనవుతుంది. ఈ నమూనాలలో పూవులు, లతలు మొదలయినవేకాక బొమ్మలు వచ్చేటట్టు, పేరులు వచ్చేటట్టు పలురకాల డిజైన్లు తయారు చేస్తారు. ఈ తివాచీలకి విదేశాలలో గిరాకీ ఉండడం కనిపెట్టి మనకేంద్ర ప్రభుత్వం ఆ దేశస్థుల అభిరుచులకు నచ్చిన కొత్త నమూనాలు తయారుచేయించి పంపుతున్నారు. దీనికి ప్రత్యేకంగా మనఆంధ్రప్రదేశ్ అంతటికీ ఒక నమూనాకేంద్రం హైదరాబాదులో ఏర్పరచారు. ఇలాగ తయారైన నమూనాను నేతమగ్గంలో నిష్పలకాచేటట్టు గళ్ళకాగితంమీదికి పెద్దనేతగాడు మార్చుకొంటాడు. దానిలో పడుగులలో ఏదారాలు వచ్చేదీ, పేకలో ఏదా

రాలు వచ్చేదీ లెక్కపెట్టుకొంటాడు. ఆ లెక్కప్రకారం
 తన మగ్గం సరిచేసుకొంటాడు. ఈ మగ్గం పెర్షియన్ మగ్గం
 లాగ నిలువు పడుగుతోనే ఉంటుంది. ఆ పడుగులోకి నిలువు
 దారాలు సరిచేసి అమర్చి ఉంచుకొంటాడు. దానిలోని
 కండెలతో చుట్టిన దారంతో నేత ప్రారంభంచేస్తాడు. ఇది
 చూడటానికి చాల చమత్కారంగా ఉంటుంది. రంగు
 రంగుల దారాలతో ముడులు వేసుకొని పోతాడు ఈ
 ముడులు పెద్దకత్తి తోకోసివేస్తాడు. పడుగుగా ఉపయోగించే
 దారాలు పురియెక్కి గట్టిగా ఉంటాయి. పేకగా ఉపయో
 గించేవి మామూలు వూలుదారాలే. ఇది కేవలం చేతిపని
 ద్వారా చేయడంచేత ఇంతగిరాకీ ఉంటుంది. వీనిలో రక
 రకాల బొమ్మలూ, మనిషి ఛాయలూ, పేరులూ వచ్చే
 టట్టు నేస్తారు. ఈ పరిశ్రమకు తగిన ప్రోత్సాహం లేక
 నిలిచిపోయింది. ఒక్కొక్క తివాసీ నూరురూపాయలనుండి
 వెయ్యిరూపాయల వరకు ఖరీదు చేస్తుంది. ఇది తయారు
 చేయటం ఒకటి, తయారుచేసి అమ్మటం ఒకటి. వీటి
 ప్రచారానికి కేంద్రప్రభుత్వం ప్రదర్శనలూ దర్శన
 శాలలు ఏర్పాటు చేస్తున్నది లండన్, ప్యారిస్,
 బెర్లిన్, న్యూయార్కు వంటి నగరాలలో ప్రదర్శనాలు

ఏర్పాలుచేసి ఈతివాచీలుప్రదర్శిస్తున్నారు. ఇలాగప్రదర్శించడంవల్ల ఆదేశాలలో ఎక్కువమంది వీనిని కొంటున్నారు.

“రత్నకంబళి అనిఎందుకు పేరువచ్చింది అక్కా”

పూర్వంరాజులూ, మహారాజులూ ఇవి రత్నాలతో గుచ్చి దానితోనే కంబళుగానేయించేవారు. ఆరకంగా నేయించిన రత్నకంబళి బరోడాసంస్థానంలో ఉండేది. అది ఆమధ్యపార్లమెంట్లో అమ్మకానికి చూపిస్తే కోటిరూపాయల వరకు దానికి విలువకట్టారట ఈతివాచీలమీదబొమ్మలూ అవీ నేయడం ఈజిప్టు, షర్షియాదేశాలనుండి మనదేశం వచ్చిఉంటుంది. నేటికీ కైరో, అలెగ్జాండ్రీయా నగరాలలో ఈపట్టుతివాచీలమీద, ఊలుతివాచీలమీద అందమైన రంగు రంగుల బొమ్మలు నేసినవి చూస్తాము. ఆమధ్య మద్రాసులో శాస్త్రిగారింట్లో చూడటానికి వెళ్ళాము, చూశావా? ఆయన యుద్ధంలో పనిచేసినపుడు ఈజిప్టు రంగంలో ఉన్నారట అక్కడనుండి యీ నేతబొమ్మలు తెచ్చారట. అవియెంత అందంగాఉన్నవో !

“ఏలూరులో వున్న ఈ పరిశ్రమ అక్కడే ఎందుకు వృద్ధిలోకి వచ్చింది అక్కయ్యా” ఈ పనిచేసే కుటుంబాలు అక్కడ ఉన్నవి. ఈ తివాచీలు నేసేవారు ఎక్కువమంది తురకలు, వంద వందయ్యైవండ్ల

క్రితం ఏలూరువచ్చారట. అప్పటినుండి ఏలూరులోనే ఉండి పోయారు. చేతిలో పనిఅటుంచి, చాలకష్టపడి పనిచేస్తారు. ఇంతకష్టపడి ఇంతపనితనం చూపిస్తే రోజుకి రెండు మూడు రూపాయలు గిట్టటం కష్టం. పైగా ఇంటిలో కుటుంబం అంతా ఇదేపనిచేస్తారు. ఒకపనివాడు ఉంటే అతనిభార్య, పిల్లలు అంతా వడకడమో, దారంతీయడమో, ఊలు బాగుచేయడమో, మగ్గం చట్రంకట్టడమో ఏదోపని చేస్తూ ఉంటారు.

“అనలు ఇక్కడపనివాళ్ళు ఎక్కడనుంచి నేర్చుకున్నారు అక్కయ్యా!”

“ఈ తివాచీనేత పర్షియా, కాశ్మీర దేశాలనుండి వచ్చింది. ఒకవంద యేండ్లక్రితం ఒక మిలిటరీపటాలం వచ్చి యిక్కడ జేరావేసింది, అప్పుడురైళ్ళు రహదార్లు లేవు. కొల్లెలు విరుచుకొని వచ్చింది. చాలకాలం ఇక్కడే ఉండిపోయారు. వారిలో ఒక జమేదారు తురకజవాను. అతనికి తివాచీ నేయడం వచ్చు. ఇక్కడ డొంకలలో ఒక గొల్లపిల్ల గొట్టెలను మేపుకోవడానికి వచ్చేది. ఆగొర్రెల్ని చేరదీసి ఈ జమేదారు బొచ్చుకత్తిరించాడు. తనదగ్గరఉన్న పనిముట్లతో అది తివాచీగా నేశాడు. ఇంతలో వానలు వెలిశాయి. వరదలు తగ్గాయి. పటాలం బయలుదేరింది.

జమేదారుకు పాపం బ్యరంవచ్చింది. పటాలంకూడ తీసు
కొని పోతామన్నాడు. అతనికి ఆ గొల్లపిల్ల సేవ చేసింది.
ఆపిల్లను వదలి వెళ్ళడానికి బుద్ధిరా లేదు. ఉండిపోయాడు.
ఆమె అతనిని పెళ్ళి చేసుకొంది వారిద్దరూ కాపురం
పెట్టారు. అతని చేతిలో పని ఉంది. ఆమె చేతిలో శ్రమ ఉంది.
ఆమె గొర్జెబాచ్చు ఉన్నిగా మార్చి తివాచీలు చేసేవాడు.
అవి అమ్మకానికి చూపితే, వందలు వేలు వరహాలు సొమ్ము
వచ్చేది. ఆవిధంగా వాళ్ళ జీవితం ఆనందంగా గడిచి
పోయింది. అతని సంపద చూచి అతని బంధువులు చేరారు.
అలాగే ఆమె తరపు చుట్టాలు కూడ చేరారు. “ఎప్పుడు
సంపద కలిగిన అప్పుడు బంధువులు వత్తురది యెట్లన్నన్,
దెప్పలుగ చెరువు నిండిన, కప్పలు పదివేలు చేసు గదగా
సుమతీ” యన్నట్టు వారి బంధుమిత్రులు చేరారు అది పెద
కుటుంబం అయిపోయింది. చివరకు బీరకాయ పీచులాగ
అల్లుకుపోయింది. ఒకరినుండి మరొకరికి కుటుంబ పారం
పర్యంగా ఈ నృత్తి అవలంబించారు. ఇదే వారికి జీవ
నాధారమయింది. నేటికి ఆ కుటుంబ సంతతి వారే వల్లభై
య్య బై కుటుంబాలవారు ఈ తివాచీలు నేసి జీవిస్తున్నారు.
వీరు తయారు చేసిన తివాచీలకు వర్తకులు పెట్టుబడి పెట్టి
నేయిస్తారు. వారే దానిమీద లాభాలు తీసుకొంటారు”

“చేతిలో పనివుంటే అలాగ జీవనోపాధికి పనికి వస్తుంది.” అని పెద్దవాప చెప్పింది. “మరే చేతిలో పని ఉంటే తలకాస్తుంది, అంటారు. దీనిని గురించి ఒకకథ ఉంది. ఒక డోరిలో రాజు ఉండేవాడట. ఆతనికి లేకలేక ఒక కుమారుడు కలిగాడు. ఆ రాజకుమారుడు మంచి వయస్సు వచ్చేటప్పటికి అన్నివిద్యలూ నేర్చుకున్నాడట. నేర్చుకొనేటప్పటికి, వాళ్ళ అమ్మమ్మ వద్దకు వెళ్ళి ఆమె ఆశీర్వాదం పొందాలని ఆమెకు నమస్కరించాడట. అమ్మమ్మ “నాయనా! నీవు నీచేతితో ఏదైనా చేసి యివ్వగల వా యని అడిగిందట. లేను అన్నాడట. “అయ్యో నాయనా! అంతమాత్రం చేతకాకపోతే ఎందుకు పనికి వస్తావు. చేతిలో పని ఉంటే జీవితం నిలబెట్టుంది” అని చెప్పిందట. ఆ రాజకుమారుడు నేతనేయడం నేర్చుకుని ఒక తినాచీ చేసి చూపించాడు. అప్పుడు ఆతని అమ్మమ్మ ఆనందంతో దీవించి ఒక రత్నకంబళి బహుకరించింది. రాజకుమారుడు లోకంచూచి రావడానికి దేశసంచారం బయలుదేరాడు. ఒక అడవిలో ప్రవేశించి అక్కడ ఒక చెట్టుక్రింద విశ్రమించి ఉంటే ఆర్తారవం వినిపించింది. ఎదురుగా ఒక చిన్నది కేకలు వేస్తున్నది. ఆమెను ఒక ఏనుగు తరుముకుని వస్తున్నది. అది మడించిన అడవి ఏనుగు. రాజకుమారుడు ఏను

గును మచ్చికచేయడం తెలిసినవాడు. తన దగ్గరగావున్న చెట్టురొట్ట తీసి ఏనుగుమీదకి వేసి దానిని తనవైపు త్రిప్పుకొన్నాడు. అది సంతోషంతో ఘోంకారముచేసి తొండము వాల్చింది. దానిమీద తానెక్కి వశపరచుకున్నాడు ఆమె తనపురమునకుపోయి ఆతనిని రమ్మనికోరింది. రాజకుమారుడు మరునాడు అంతఃపురము ప్రవేశించాడు. సమయానికి రాజకుమార్తె లేదు, భటులుచూచి ఆతనిని పట్టుకొని బందీగా చేశారు దూరంగా ఎక్కడో వుంచారు. ఆకారాగారంలో ఉన్ని దొరికింది. దానితో అతడు కంబళీనేసి అందులో తనపేరు నేతలో వచ్చేట్టు చేశాడు. అది రాజకుమారికి బహుమతిగా పంపించాడు. అదిచూడగానే గురుపట్టి తనతండ్రితో చెప్పి ఆ రాజకుమారుని చెరచుండి విడిపించింది. వారిద్దరికీ తరువాత పెళ్ళి అయింది అనుకో--చేతిలో పనిఉంటే తలకాస్తుంది అనడానికి ఇది ఉదాహరణం!" అనిచెప్పింది.

“తివాచీలు, గొంగళ్ళు, కంబళ్ళు ఒకటేనా” అని పెద్దపాప అడిగింది.

“ఇవన్నీ ఊలుతోనే తయారుచేసేది. అయినప్పటికీ ఒక్కొక్కటి ఒక్కొక్కరకంగా నేస్తారు. అన్నింటికంటే కష్టమైతే, పనితనంతో కూడుకొన్నదీ తివాచీలు రత్నకం

బళ్ళు. ఇవిగాక కంబళ్ళు, కాలువలువంటివి బళ్ళారి, గుంటూరు, అనంతపురం, మొదలైన చోట్ల నూలు బట్టలు నేసినట్లే నేస్తాడు, బళ్ళారి జెయిలులో ప్రశస్తమైన కంబళ్ళు, రగ్గులూ తయారయ్యేవి. బళ్ళారివద్ద, హిందూ పూరువద్ద గొర్రెల పెంపకంకూడ బాగాజరుగుతూఉండేది. ఇప్పుడు అరకులోయలోనూ, పాడేడువద్ద గొర్రెలను మేలు రకానివి తెప్పించి వాటిని పెంచుతున్నారు. ఇవి ఉన్ని తయారుచేయడానికి పనికివస్తాయి. మాంసం తినడానికి పనికి వస్తాయి. ఇవియింకా చాలప్రథమదశలోనే ఉన్నది. ఇంకా వృద్ధికాలేదు.

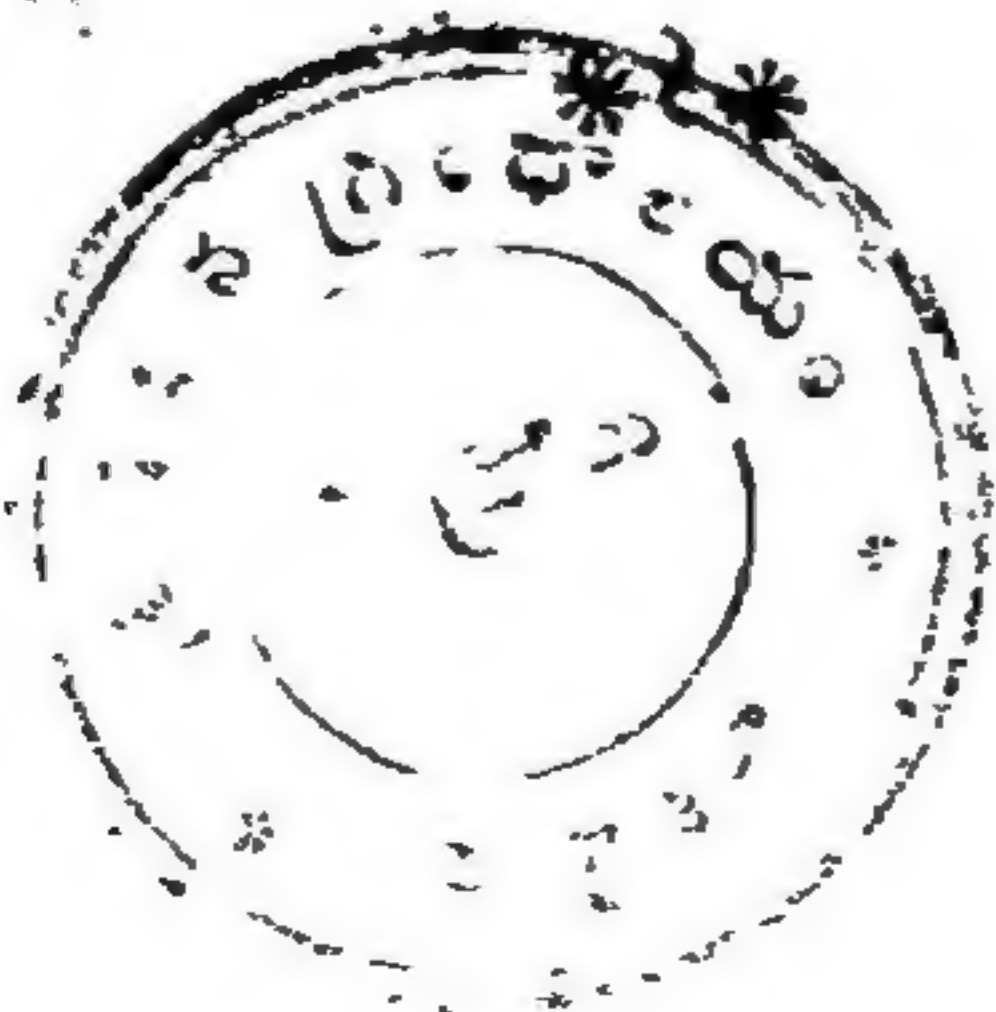
“ఇవి బాగా వృద్ధిలో ఎక్కడఉన్నవి అక్కయ్యా”

“ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలెండు దేశాలలో వృద్ధిలో నున్నవి. మనదేశానికి మంచి ఊలు ఆస్ట్రేలియానుండి కానుకలుగా పంపించారు. ఈ దేశాలలో గొర్రెలను పెంచే కొట్టాలు చాల పెద్దవిగా వుంటాయి. ఒక్కొక్క కొట్టములో ముప్పైవేల గొర్రెలు వరకూ వుంటాయి. ఏటా రెండు సార్లు ఈ గొర్రెలు మందగా స్నానంచేసి ఒక గుంటలో మునుగుతాయి. ఆ నీళ్ళలో మందువేసి ఉంచుతారు. ఆ మందువల్ల గొర్రెలకు పట్టిన పేలు చచ్చిపోతాయి. ఈ పేలు పట్టితే గొర్రెలకు రక్తంపీల్చి గాయపరచి చాలబాధ

పెట్టాయి. ఈ గుంటలో ఒకదానితర్వాత ఒకటి స్నానం చేసినతరువాత అవతలిఒడ్డునుండి వెళ్ళి ఎక్కివచ్చి వేస్తాయి. వేసవి ఆరంభించగానే ఆస్ట్రేలియాలో గొర్రెలబాచ్చుకత్తి రిస్తారు కత్తిరించేవాళ్ళు ఇరవై ముప్పైమంది యీగొర్రెల కొట్టంలోకి పెళ్ళి ఈ చివరనుండి ఆచివరకి దేశమంతా తిరిగి పనిపూర్తి చేసుకుని వస్తారు. ఈ కత్తిరింపు చేయడానికి ఒకకంచెవంటిది ఉంటుంది దానిలోనికి ఒకదానితరువాత ఒక గొర్రెను తోలి ఒకనికి అప్పగిస్తారు. ఒక్కొక్కడు ఒక్కొక్క గొర్రెను పుచ్చుకొని కత్తిరిస్తాడు. ఇది కత్తిరించడానికి ఒకచిన్నమిషన్ వుంటుంది. దానితో అతిత్వరగా ఈ పనివాడు ఉన్ని కత్తిరిస్తాడు. గంటకు 15, 20 గొర్రెల ఉన్ని ఈ మిషన్తో కత్తిరించవచ్చు. 40 వేలగొర్రెలున్న కొట్టములో రోజుకి రెండువేల గొర్రెల ఉన్ని కత్తిరిస్తారు. కత్తిరింపు అయిపోగానే బోడిగొర్రెలు మరొక బీడులోకి ప్రవేశిస్తాయి. ఇలాగ కత్తిరించిన ఉన్ని పొడుగు, పొట్టి రకాలనుబట్టి వేరుపరుస్తారు. యాభై గొర్రెలఉన్ని ఒక కట్టగా ఇనుప పట్టీలతో కట్టారు. ఈ కట్ట 400 పానులబరువు వుంటుంది. ఇలాంటికట్టలు కొట్టములనుండి పట్టణాలకు పంపిస్తారు. ఈ రవాణా రైళ్ళమీద, మోటారులారీలమీద, పడవలమీద ఎక్కడవదిలీలయితే దానిమీదజరుగుతుంది.

కొన్నిచోట్ల ఒంటెలు, గాడెదలు, గుర్రపుబండ్లుకూడ ఉప
యోగిస్తారు. పట్టణాలలో డొలు బేల్సు అలాగే కొంటారు.
కొందరు వీటిని యిలాగే ఇతర దేశాలకు ఎగుమతి చేస్తారు.
చాలవండ్ల క్రితం ఆస్ట్రేలియానుండి ఇంగ్లండు వీటిని
ఇలాగే ఓడలమీద భర్తీచేసి పంపేవారు. యార్కుషైరు
వద్ద నదినీటిలో కడిగితే ఈడొన్ని ఒక దానితో ఒకదారం
అంటుకుని పోయేవి. అలాగ మంచిడొలు దారం తయారు
అయ్యేది. ఇలాగ వచ్చిన డొన్ని కట్టలు రాగానే సబ్బుతో
నురుగుపెట్టి నీళ్ళలో కడుగుతారు. తరువాత ఈ డొన్ని
యంత్రాలలోవేసి దారాలు వచ్చేటట్టు ఏకిస్తారు. ఈ ఏకు
లతో పొడుగు దారం వచ్చేటట్టు యంత్రాలతోనే వడుకు
తారు. దానికి పట్టిన జిడ్డు వదిలించడానికి ఈ డొలు
దారం తిరిగి కడుగుతారు. ఇలాగ వచ్చినజిడ్డుతో చర్మ
వ్యాధులు పోగొట్టే మందు తయారు చేస్తారు. మరొక
చోట ఈ డొలుదారాలకి రంగువేస్తారు. ఇలాగ
శుభ్రమైన మంచి డొలుదారం మగ్గములమీదికి
పరిపిస్తే అది మరమగ్గాలు నేస్తాయి.

362

TPA131B102

BC

5
66

మనసు ఫౌండేషన్ పుస్తకాల పరిశీలనావట్టిక

పుస్తకం సంఖ్య	TPLA131B102
పుస్తకం పేరు	పాటలు
తారీఖు	30/10/24
ముందు లభ్య	yes
వెనుక లభ్య	yes
మొత్తం పేజీలు	29
పెద్ద సైజు పేజీలు	no
ఖాళీ పేజీలు	CP, BCP
	NO
తయారు చేసినది	APSA
పేజీలు విడదీసినది	THASIN
	SHARATH
పరిశ్చ చేసినది	HASEEMA
పేజీలు సరిచూసినది	
బైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
పరిస్థితి	good